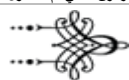

آزمون علمی قم - اصول فقه (الوسیط) - پ ۵ - اردیبهشت ۱۴۰۳

توجه: لطفاً به تمام سؤالات پاسخ دهید. (هر ۴ جواب غلط، یک نمره منفی دارد)

۱. نقش «التزام واضع» در «تحقق وضع» چیست؟

- أ. داخل در حقیقت وضع است ☐ ب. از اجزای وضع است ☐ ج. از دواعی وضع است ☐ د. عین وضع است ☐

۲. کدام مورد، از خواص «مسألة اصولی» نیست؟

- أ. در طریق استنباط احکام واقع شدن ☐ ب. در طریق استنباط وظیفه عملی واقع شدن ☐ ج. اختصاص به باب خاصی نداشتن ☐ د. متضمن حکم شرعی کلی بودن ☐

۳. از نظر مصنف «وجه تمایز وجوب از ندب» چیست؟

- أ. بعث انشائی با منع از ترک در وجوب و بدون منع از ترک در ندب ☐ ب. استحقاق عقاب در فرض مخالفت در وجوب و عدم استحقاق در ندب ☐
ج. لزوم بعث مسبوق به اراده شدید در وجوب و عدم اراده شدید در ندب ☐ د. استحقاق عقاب به حکم عقل در وجوب و عدم استحقاق آن از راه لفظ در ندب ☐

۴. رابطه «قاعده فقهی» و «مسألة اصولی» چیست؟

- أ. تساوی ☐ ب. تباین ☐ ج. عام و خاص من وجه ☐ د. عام و خاص مطلق ☐

۵. وضع لفظ «انسان» برای «حیوان ناطق» مثال برای کدام قسم از اقسام «وضع» است؟

- أ. الوضع الخاصّ و الموضوع له الخاصّ ☐ ب. الوضع العامّ و الموضوع له العامّ ☐ ج. الوضع العامّ و الموضوع له الخاصّ ☐ د. الوضع الخاصّ و الموضوع له العامّ ☐

۶. موضوع له و مدلول مطابقی «صبغة امر» چیست؟

- أ. وجوب ☐ ب. انشای بعث ☐ ج. نسبت طلبیه ☐ د. ندب ☐

۷. در فرضی که «ملحوظ» به هنگام وضع، حاکی از «موضوع له» باشد، «عنوان عام»، به چه چیزی اشاره می‌کند؟

- أ. نفس حقیقت عاری از قید و شرط ☐ ب. جزئیات و مصادیق خارجی ☐ ج. خصوصیات و عوارض ☐ د. نفس حقیقت و خصوصیات ☐

۸. کدام گزینه ویژگی «واجب نفسی» است؟

- أ. لا یكون له عدل و قید ☐ ب. الإيجاب مع القید و المحدودیة ☐ ج. الإيجاب بلا قید ☐ د. كان له عدل و الاختیار ☐

۹. «نماز به قصد امتثال امر» در چه زمانی مقدور مکلف نیست؟

- أ. قبل از بعث ☐ ب. بعد از تعلق امر ☐ ج. در ظرف امتثال امر ☐ د. قبل از بعث یا بعد از تعلق امر ☐

۱۰. مراد از «طبیعت» در مبحث «تعلق اوامر به طبایع یا افراد» چیست؟

- أ. مفهوم کلی و ذات شیء ☐ ب. ماهیت حقیقیه ☐ ج. طبیعت با مشخصات فردیه ☐ د. ماهیات مختصره ☐

* إن جعل اللفظ فی مقابل المعنی بداعی الانتقال إلیه عند سماعه أو تعینّه علامة علی المعنی بسبب كثرة الاستعمال.

۱۱. عبارت «عند سماعه أو تعینّه» به ترتیب به کدام نوع از اقسام «وضع» اشاره می‌کند؟

- أ. تعینی - تعینی ☐ ب. تعینی - تعینی ☐ ج. تعینی - تعینی ☐ د. تعینی - تعینی ☐

۱۲. در صورتی که «انسان به جهت انقاذ غریق، مضطر به تصرف در ملک غیر گردد» حکم و تکلیف مکلف چیست؟

- أ. اجتماع وجوب و حرمت - رجوع به اقوی الماکین ☐ ب. حرمت - رجوع به قاعدة اشتغال ☐
ج. اجتماع وجوب و حرمت - رجوع به قواعد باب تعارض ☐ د. وجوب - رجوع به قاعدة احتیاط عقلی ☐

۱۳. در «صلات در دار غصبی» اگر هر کدام از دو عنوان «صلات» و «غصب» مناط و ملاک داشته باشند، مصداق چه خواهند بود؟

- أ. متزاحمین ☐ ب. متباینین ☐ ج. متعارضین ☐ د. متکاذبین ☐

۱۴. مراد از «صحت» در اصطلاح چیست؟

- أ. مسقط اعاده در عبادات و ملزم وفا در معاملات ☐ ب. معنایی مقابل سقم و بیماری ☐ ج. مقابل عیب و نقص ☐ د. مطابقت مآتی با مأموریه ☐

۱۵. در فرض «شک در توصیلت یا تعبدیت واجب» و در صورت فقدان اطلاق لفظی و دلیل اجتهادی، مقتضای اصل عملی چیست؟

- ا. احتیاط ☐ ب. استحباب ☐ ج. تخییر ☐ د. برائت ☐

۱۶. نحوه «اتیان عمل و تحقق امتثال» در واجب توصلی چگونه است؟

- ا. التقرب بقصد امتثال الأمر ☐ ب. صرف إتيان العمل ☐ ج. الإتيان لله تعالى ☐ د. الإتيان بداع التقرب لكون الفعل محبوباً له ☐

۱۷. در مسأله «إجزاء الأمر الاضطراری عن الأمر الواقعی»، نزاع و اختلاف در چیست؟

- ا. تعدد الأمر و الإجزاء أو عدم إجزاء الامتثال ☐ ب. کیفیة امتثال الأمر الاضطراری عن الأمر الواقعی ☐
ج. تعدد متعلق الأمر و كفاية أحدهما عن الآخر ☐ د. کیفیة امتثال الأمر الواحد بالنسبة إلى حالات المكلفين ☐

۱۸. مراد از «ضد» در مبحث «اقتضاء وجوب الشيء لحرمة ضده» چیست؟

- ا. نقیض الشيء ☐ ب. الفعل الوجودی المضاد مع الواجب ☐ ج. مطلق التنافی أعم من النقیض و الفعل الوجودی ☐ د. الشيء الذي لا يجتمع مع الواجب ☐

۱۹. کدام مورد از ویژگی‌های «معانی حروف» نیست؟

- ا. لحاظ معانی به نحو آلی ☐ ب. عدم لحاظ به صورت مستقل ☐ ج. عدم لحاظ با غیر ☐ د. لحاظ به نحو مرآتی ☐

۲۰. حکم وضو در فرضی که «انسان در تابستان با آب سرد وضو بگیرد و در اصل وضو (نه ضمائ آن) قصد قربت کند» چیست؟

- ا. بطلان بنا بر قول به تعلق اوامر به افراد ☐ ب. بطلان بنا بر قول به تعلق اوامر به طبایع ☐ ج. صحت مطلقاً ☐ د. بطلان مطلقاً ☐

۲۱. در مثال «الصلاة بالطهارة المائية» و «الصلاة بالطهارة الترابية» فرد اختیاری و اضطراری کدام است؟

- ا. اولی فرد اضطراری و دومی فرد اختیاری ☐ ب. اولی فرد اختیاری و دومی فرد اضطراری ☐ ج. هر دو فرد اختیاری ☐ د. هر دو فرد اضطراری ☐

۲۲. کدام نوع از «عذر» موجب «امتنال امر به فرد اضطراری» نمی‌شود؟

- ا. عذر مستوعب تمام وقت ☐ ب. عذر غیر مستوعب با وجود دلیل بر جواز و بر کفایت آن ☐
ج. عذر غیر مستوعب با وجود دلیل بر جواز و عذر مستوعب تمام وقت ☐ د. عذر غیر مستوعب با وجود عدم دلیل بر جواز و بر کفایت آن ☐

۲۳. مورد «التخییر بین الفرد (بشرط لا) و (بشرط شيء)» مثال برای چیست؟

- ا. دوران بین محذورین ☐ ب. تخییر بین متباینین ☐ ج. تخییر بین اقل و اکثر ارتباطی ☐ د. تخییر بین اقل و اکثر استقلالی ☐

۲۴. ثمره مبحث «اجتماع امر و نهی» بنا بر قول به جواز اجتماع چیست؟

- ا. صحت عمل در فرض عبادی بودن و بطلان در فرض توصلی بودن ☐ ب. بطلان عمل در فرض عبادی بودن و صحت در فرض توصلی بودن ☐
ج. صحت عمل مطلقاً ☐ د. بطلان عمل مطلقاً ☐

۲۵. به نظر مصنف، رابطه بین «وجوب» و «حرمت» چیست؟

- ا. تضاد در مرحله مبادی آن دو ☐ ب. تضاد در مقام امتثال ☐ ج. عدم تضاد به دلیل حقیقی بودن احکام انشایی ☐ د. عدم تضاد به دلیل اعتباری بودن احکام انشایی ☐

۲۶. در صورت «تعلق امر به شيء (ازاله) و عبادی بودن ضد (نماز)» حکم و ثمره چیست؟

- ا. بطلان عبادت در صورت اثبات حرمت ضد خاص ☐ ب. بطلان عبادت در صورت اثبات حرمت ضد عام ☐ ج. صحت عبادت مطلقاً ☐ د. بطلان عبادت مطلقاً ☐

۲۷. معنای حرفی در مثال «زید فی الدار» چیست؟

- ا. وجود «زید» ☐ ب. وجود «دار» ☐ ج. لفظ «فی» ☐ د. بودن زید در دار ☐

۲۸. اشتراک و افتراق مسأله «اجتماع امر و نهی» و مسأله «دلالت نهی در عبادات بر فساد» در چیست؟

- ا. افتراق در ناحیه موضوع و اشتراک در ناحیه محمول ☐ ب. اشتراک در ناحیه موضوع و افتراق در ناحیه محمول ☐
ج. اشتراک در ناحیه موضوع و محمول و عدم افتراق بین دو مسأله ☐ د. افتراق در ناحیه موضوع و محمول و عدم اشتراک بین دو مسأله ☐

۲۹. در فرض «اضطراب به سوء اختیار و ورود عمدی در دار غصبی» حکم عقل چیست؟

- ا. لزوم خروج به دلیل دفع اشدالمحذورین ☐
 ب. جواز بقا در دار با توجه به سقوط نهی «لا تغصب» به سبب اضطراب ☐
 ج. لزوم خروج به دلیل وجود نهی سابق قبل از اضطراب ☐
 د. جواز بقا در دار با توجه به ثبوت اضطراب ☐

۳۰. حکم صورت «امتناع اجتماع و ترجیح جانب نهی» چیست؟

- ا. صحت در فرض جهل قصوری به موضوع ☐
 ب. بطلان در فرض جهل قصوری به حکم ☐
 ج. صحت مطلقاً ☐
 د. بطلان مطلقاً ☐

۳۱. کدام یک از قضایای زیر از نظر کلیت و جزئیت مطابق با نظر مصنف است؟

- ا. قد یكون المفهوم حرفياً و ما ینطبق علیه اسمياً ☐
 ب. کلاً کان ما ینطبق علیه المفهوم حرفياً کان المفهوم اسمياً ☐
 ج. قد یكون المفهوم اسمياً و ما ینطبق علیه حرفياً ☐
 د. کلاً کان المفهوم اسمياً کان ما ینطبق علیه اسمياً ☐

۳۲. مورد «رجل به اعتبار رجولیت در زید و عمر با قطع به عدم تعدد وضع» مثال برای کدام علامت «وضع» است؟

- ا. تبادر ☐
 ب. صحت حمل ☐
 ج. صحت سلب ☐
 د. اطراد ☐

۳۳. مراد از «القواعد الآلیّة» در تعریف علم اصول چیست؟

- ا. ما ینظر بها إلى حکم الشرعی ☐
 ب. الوظيفة العملية ☐
 ج. الأحكام الکلیّة الفرعیّة ☐
 د. القواعد الفقهیّة ☐

۳۴. بهترین دلیل بر «وضع اسماء عبادات برای صحیح» چیست؟

- ا. تبادر و انسباق ☐
 ب. ظهور اخبار در اثبات بعضی از آثار برای مسمیات ☐
 ج. اعتباری بودن ماهیت عبادت برای اغراض مترتب بر صحیح ☐
 د. صحت سلب از فاسد ☐

۳۵. در بحث وضع اسامی برای صحیح یا اعم بنابر کدام قول «تصویر جامع منطبق بر افراد» مشکل است؟

- ا. صحیح به دلیل دارا بودن مصداق واحد ☐
 ب. اعم به دلیل یکی بودن اجزای ارکان و اجزای مسمی ☐
 ج. صحیح به دلیل وجود اجزای مأموریه ☐
 د. اعم به دلیل خارج بودن اجزا از مأموریه ☐

۳۶. معنای «اجتماع وجوب و حرمت در نماز در دار غصبی» چیست؟

- ا. اخراج مورد و مصداق خارجی از دایره احدالحکمین ☐
 ب. اجتماع دو حکم متضاد در شیء واحد ☐
 ج. بقای دو حکم کلی وجوب و حرمت بر دو عنوان نماز و غصب در نفس مورد ☐
 د. تعلق دو حکم کلی وجوب و حرمت به مصداق خارجی ☐

۳۷. مراد از «ما» در عبارت «الإسم ما دلّ علی معنی فی نفسه» چیست؟

- ا. خطاب ☐
 ب. لفظ ☐
 ج. قول ☐
 د. کلام ☐

* النزاع فی مسألة اجتماع الأمر والنهی جهتیاً أی من جهة کفاية تعدّد العنوان فی تعدّد المعنوی و عدمه و إن لم یجز من جهة أخرى و الحق فی المسألة الجواز.

۳۸. کدام حکم با ادعای بالا تنافی دارد؟

- ا. یخرج مورد الالتقاء عن أن یكون صغری للکبری العقلیّة ☐
 ب. المسألة من الملازمات العقلیّة غیر المستقلّة ☐
 ج. یلزم أن یقید النزاع بأن تكون هناك مندوحة فی مقام الامتنال ☐
 د. إنّ الحکم لا یسری من العنوان إلى المعنوی ☐

۳۹. در فرض «وحدت مفهومی محمول و موضوع»، چه نوع حملی ثابت است؟

- ا. حمل شایع صناعی ☐
 ب. حمل اولی عقلایی ☐
 ج. حمل اولی ذاتی ☐
 د. حمل شایع ذاتی ☐

۴۰. «خصال کفارة افطار عمدی» مصداق کدام قسم «واجب» است؟

- ا. تعیینی ☐
 ب. کفایی ☐
 ج. نفسی ☐
 د. تخییری ☐

۴۱. در فرض «خلو متعلق امر از قید» چه نوع اطلاقی صادق است؟

- ا. لفظی ☐
 ب. احوالی ☐
 ج. مقامی ☐
 د. استیعابی ☐

۴۲. در فرضی که جامع در «ابعض» باشد و تکلیف به «مقدار متیقن معلوم و مقدار غیر متیقن مشکوک» تعلق گیرد، کدام اصل جاری می‌شود؟

- ا. استصحاب ☐ ب. احتیاط ☐ ج. براءت ☐ د. تخییر ☐

۴۳. عبارت «اختصاص الأحكام الواقعیة بالعالم و عدم شمولها للجاهل من رأس» تعریف چیست؟

- ا. مصلحت سلوکیه ☐ ب. تشریع ☐ ج. اماره غیر معتبر ☐ د. تشریع ☐

۴۴. در صورتی که «امر به شیء» به معنای «طلب شیء و منع از ترک آن شیء» باشد، نوع ضد و نحوه دلالت بر آن چیست؟

- ا. ضد خاص و دلالت مطابقی ☐ ب. ضد عام و دلالت تضمینی ☐ ج. ضد عام و دلالت مطابقی ☐ د. ضد خاص و دلالت تضمینی ☐

۴۵. در فرض «نهی از طهارت با آب در صورت ضرر» متعلق نهی چیست؟

- ا. نفس عبادت ☐ ب. شرط عبادت ☐ ج. جزء عبادت ☐ د. وصف عبادت ☐

۴۶. موضوع علم اصول چیست؟

- ا. الفاظ و مفاهیم ☐ ب. حجت در فقه ☐ ج. الفاظ، اوامر و اصول عملیه ☐ د. حجت نزد مکلف ☐

۴۷. رابطه «ادله اصول» با «ادله اجزاء و شرایط» چیست؟

- ا. حکومت ادله اجزاء و شرایط بر ادله اصول ☐ ب. ورود ادله اصول بر ادله اجزاء و شرایط ☐
ج. حکومت ادله اصول بر ادله اجزاء و شرایط ☐ د. ورود ادله اجزاء و شرایط بر ادله اصول ☐

۴۸. حکم «ترک واجب نفسی و ترک واجب غیری مربوط به آن» چیست؟

- ا. استحقاق عقاب در هر دو ☐ ب. عدم استحقاق عقاب در هر دو ☐ ج. استحقاق عقاب در ترک واجب نفسی فقط ☐ د. استحقاق عقاب در ترک واجب غیری فقط ☐

۴۹. مراد از مفهوم «مشتق» چیست؟

- ا. تلون الذات بأنحاء النسب لو انقضی المبدأ ☐ ب. المبدأ الملحوظ مع الذات مع عدم نسبة خاصة ☐
ج. تلون الذات بأنحاء النسب لو بقی المبدأ ☐ د. المبدأ الملحوظ مع الذات بنسبة خاصة ☐

۵۰. در فرض اطلاع عبد بر «درحال غرق شدن فرزند مولا» حکم چیست؟

- ا. لزوم امتثال به جهت تحقق علم به غرض ☐ ب. عدم لزوم امتثال به دلیل فقدان امر ظاهری ☐
ج. لزوم امتثال به جهت تعلق عبد به مولا ☐ د. عدم لزوم امتثال به دلیل فقدان امر واقعی ☐

موفق باشید